

Memoriu de activitate

Numele doctorandului: Rădulescu Ștefan-Mario

Data înmatriculării: 1 Octombrie 2019

**Conducător de doctorat: Prof. Univ. Dr. Mihai-Răzvan
Ungureanu**

Domeniul de doctorat: Istorie

Acceptat / TB

Titlul lucrării: „Prezența militară rusă. Imaginea militarilor ruși în spațiul românesc (1877-1918)”

În urma admiterii și înmatriculării în cadrul „Școlii doctorale de Istorie” am început demersul de cercetare cu lucrarea care a avut titlul inițial „Imaginea militarilor ruși în spațiul românesc- 1828-1918), care viza o cercetare asupra momentelor-cheie în care locuitorii spațiului românesc s-au confruntat cu fenomenul prezenței militare ruse, având ca scop prezentarea imaginii care s-a format în acest spațiu în legătură cu acești militari ai Armatei Ruse. Odată cu începerea studiilor doctorale am luat parte în perioada 2019-2020 la cursurile metodologice ale Școlii Doctorale de Istorie și ulterior la Cursurile Școlii Doctorale Francofone.

Pe fondul izbucnirii pandemiei Covid-19, accesul la materialul documentar în special la cel de arhivă a fost restricționat, astfel încât am demarat într-o primă fază cercetarea prin colectarea materialelor deja publicate, executând în primă fază o cercetare online până când bibliotecile și arhivele și-au reluat programul cu acces restricționat. La finalul anului I de studii, am luat decizia restrângerii temei de cercetare micșorând intervalul cronologic la lucrării la perioada anilor 1877-1918. Astfel, am început documentarea pentru această perioadă, desfășurând activitate de cercetare în cadrul Arhivelor Naționale ale României pe parcursul anului 2021, începând redactarea efectivă a tezei de doctorat.

În timpul anului 2021, am participat la două conferințe științifice internaționale, găzduite de Centrul Cultural Rus din București. Prima dintre ale a fost dedicată Împlinirii a 80 de ani de la începutul Operațiunii Barbarossa, fiind intitulată „22 Iunie 1941 în Istoria celui de-Al Doilea Război Mondial și 23 August 1944 în Istoria Relațiilor Ruso-Române”. În cadrul acestei conferințe

am prezentat un material dedicat „Actului din 23 August 1944 și impactului său în Istoria României și în Istoria celui de- Al Doilea Război Mondial”, abordând în cadrul acestui material și ideea de prezență militară rusă/ sovietică în spațiul românesc, în acord cu aria de interes și cu tema lucrării de doctorat care se încheie în anul 1918. Articolul a fost și publicat în volumul dedicat lucrărilor conferinței, alături de materialele prezentate de ceilalți referenți.

Tot în același an am participat la o conferință dedicată cinstirii memoriei victimelor Holocaustului intitulată „Nu se va da uitării”. În cadrul acestei conferințe am prezentat un material dedicat atrocităților comise de Armatele Germane și de aliații lor împotriva populațiilor de neam slav din Balcani și Estul Europei. Prin intermediul acestei prezentări am atins o arie de interes apropiată acestei lucrări, cea a problemei prezenței militare străine pe un teritoriu și a modului în care civilii dintr-un teritoriu percep această prezență, precum și imaginea care se formează în ochii civililor legat de militarii unei armate străine.

În timpul anului 2022, odată cu redeschiderea totală a Arhivelor Militare Naționale am putut desfășura activitate de cercetare și în cadrul acestora pentru a putea colecta material documentar suplimentar care să ajute la o mai bună prezentare a ceea ce a însemnat imaginea militarilor ruși în spațiul românesc, mai ales în perioada de final al lucrării cea dedicată Primului Război Mondial. Odată cu obținerea acestui material documentar, am putut continua redactarea efectivă a tezei de doctorat.

În perioada 2022-2023 am susținut cele trei referate doctorale. Primul dintre acestea a fost dedicat reorganizării militare a Imperiului Rus în a doua jumătate a secolului al XIX-lea, tema acestui referat constituind una din problemele care a fost abordată și în cadrul tezei de doctorat în încercarea de a prezenta chiar și o imagine fizică a soldaților ruși, imagine legată de organizarea militară a acestora, de mijloacele de luptă de care aceștia dispuneau, dar și de tehnicile de luptă folosite. Această reorganizare militară a Imperiului Rus în a II-a jumătate a secolului al XIX-lea a fost realizată și în contextul pregătirii Armatei Imperiale Ruse pentru un nou război cu turcii, ceea ce avea să genereze inevitabil o altă prezență militară rusă în spațiul românesc.

Cel de-al doilea referat doctoral a fost dedicat izbucnirii revoltelor anti-otomane din Balcani, care au dus la o nouă escaladare a „Crizei Orientale”. Aceste revolte au dus inevitabil la deteriorarea relațiilor diplomatice ruso-otomane pe fondul negocierilor în vederea ameliorării situației politice și sociale a populațiilor creștin-ortodoxe de neam slav din Balcani. Pe fondul eșecurilor acestor negocieri, avea să se ajungă din nou la un război, ruso-turc și la trecerea trupelor

ruse prin spațiul Principatului României. Această temă aleasă a fost utilă pentru demersul de cercetare întrucât prezentarea situației populațiilor din Balcani aflate sub stăpânire otomană a constituit un element de comparație cu ceea ce avea să însemne prezența militară rusă la Nord de Dunăre și apoi la sud. Astfel, a putut fi comparat modul în care populațiile civile au coexistat cu aceste armate în contextul unor intervenții militare dominate de atrocități condamnate de liderii politici occidentali ai vremii.

Cel de-al treilea referat doctoral a fost dedicat încercărilor României de obținere a Independenței de Stat. În cadrul acestui raport am urmărit încercările românilor de a obține statutul de țară independentă pe cale diplomatică. În condițiile în care acele încercări s-au soldat cu eșecuri, am demonstrat faptul că o șansă importantă pentru România stătea în negocierile purtate cu Imperiul Rus în preajma izbucnirii unui nou Război Ruso-Turc. Astfel, am constatat o îmbunătățire a imaginii rușilor în mentalul românesc, mai ales după încheierea Convenției care reglementa modul în care trupele ruse urmau să tranziteze teritoriul României. Astfel, am constatat faptul că românii vedeau în acel moment că Imperiul Rus era una dintre cele mai în măsură puteri europene care să contribuie semnificativ la emanciparea situației politice a Principatului României, odată cu ameliorarea statutului populațiilor de la Sud de Dunăre aflate sub stăpânire otomană.

În perioada 2023-2024, am redactat partea de teză dedicată perioadei cuprinsă între Războiului Ruso-Turc dintre anii 1877-1878 și Primul Război Mondial. Acest interval cronologic a constituit o perioadă importantă pentru evoluția imaginii rușilor și a Rusiei Imperiale în mentalul românesc. Constituirea unei anumite imagini în ochii românilor, mai ales în ochii celor care erau la conducerea țării a generat și o schimbare a direcției în ceea ce privește politica externă pe care avea să o ducă Regatul României către sfârșitul secolului al XIX-lea. Astfel, am încercat să demonstrez legătura între experiența pe care au avut-o românii cu trupele ruse în timpul Războiului Ruso-Turc și decizia conducătorilor Statului Român de a adera la o alianță defensivă care să asigure protecția României Independente, care tocmai devenise regat.

În perioada 2024-2025 am redactat partea de teză dedicată unei părți considerabile a Primului Război Mondial, mai exact de la intrarea României în război și până la finalul acestuia și începuturile Regatului României Întregite. Odată cu acest moment al intrării României în război, prezența militară rusă devenea din nou o realitate. Pe fondul acestei noi prezențe militare ruse pe teritoriul propriu-zis al Regatului României am urmărit modul în care a decurs cooperarea militară

ruso-română, încercând din aceasta să desprind imaginea militarilor ruși care s-a format mai ales în mentalul elitei politice a țării.

Tot în cadrul acestei perioade, am redactat și publicat două articole în numărul 36/2024 al revistei „*International Romanian Humanities Journal*”, indexată în bazele de date internaționale. Primul dintre articole a fost dedicat vizitei țarului Nicolae al II-lea la Constanța, de la care s-au împlinit în anul 2024, 110 ani, fiind un moment care a fost amintit pe scurt și în cadrul tezei de doctorat. Al doilea articol a fost dedicat răscoalei din sudul Basarabiei de la Tatar-Bunar, de la care s-au împlinit în anul precedent 100 de ani. Și acest din urmă eveniment a fost amintit în ultima parte al lucrării printru acțiunile subversive care au influențat din nou imaginea Rusiei și a Rușilor în mentalul românesc. Aceste două articole publicate au constituit așadar prilejul de a prezenta într-o manieră încă și mai detaliată două momente importante din istoria relațiilor ruso-române care au contribuit într-un fel sau altul la formarea unei imagini a rușilor în ochii românilor.

Revenind la demersul de redactare a tezei de doctorat, la finalul acestei perioade raportate, am elaborat concluziile finale ale lucrării. La finalul acesteia, am adăugat bibliografia pe care am ordonat-o în funcție de categoriile de surse folosite. La nivelul anexelor, am inclus fotografiile de epocă, picturi și litografii, înfățișând personalități ale vremii și evenimente care au contribuit la dezvoltarea unei imagini a rușilor și a Rusiei în ochii românilor. De asemenea, am inclus în anexele lucrării extrase din presa vremii, dar și din documentele de arhivă pe care le-am considerat extrem de relevante pentru constituirea imaginii militarilor ruși în mentalul colectiv românesc. În urma acestei ultime etape, am încheiat demersul de redactare a lucrării de doctorat dedicată prezenței militare ruse în spațiul românesc și imaginii militarilor ruși care a decurs din aceasta, lucrare menită să aducă un plus în ceea ce privește cercetarea istorică, să completeze stadiul cunoașterii pe această temă și chiar să deschidă pe viitor alte demersuri de cercetare care privesc prezențele militare străine în spațiul românesc de-a lungul timpului.

În ceea ce privește activitatea publicistică, în prezent desfășor activitatea de redactare la un articol dedicat prezenței pe teritoriul Moldovei a regimentului rus al colonelului Mihail Dozdovsky, intitulat „Regimentul Drozdovsky- de la Iași până la Don- 1918-1919”, care va fi trimis curând spre publicare.

La finalul acestei întregi perioade surprinse în cadrul memoriului de activitate, am realizat presușinerea Tezei de doctorat, care a primit un feedback pozitiv din partea profesorului coordonator și a Comisiei de îndrumare și integritate academică. Atât coordonatorul, cât și

membrii comisiei și-au exprimat acordul pentru înaintarea procedurilor de finalizare a studiilor doctorale în sensul depunerii și susținerii finale a tezei de doctorat.

Anexă- Dovezi ale publicațiilor și participărilor la Conferințe

Nume prenume: Rădulescu Ștefan Mario

Listă lucrări publice și participări la conferințe

Articole publicate:

1. *„Acțiuni subversive în Basarabia. Revolta de la Tatarbunar”* în „Journal of Romanian Literary Studies, Issue no. 36/2024, International Romanian Humanities Journal”, Târgu Mureș, Ahipelag Press, pp. 872-884.

2. *„Vizita țarului Nicolae al II-lea la Constanța și importanța sa pentru relațiile ruso-române”* în „Journal of Romanian Literary Studies, Issue no. 36/2024, International Romanian Humanities Journal”, Târgu Mureș, Ahipelag Press, pp. 884-892.

**JOURNAL
OF ROMANIAN
LITERARY
STUDIES**

Issue No. 36/2024

International Romanian Humanities Journal
Published by ARHIPELAG XXI PRESS, Iasi, Romania

Arhipelag XXI Press

ISSN: 2248-3004

SCIENTIFIC BOARD:

Prof. Virgil NEMOIANU, PhD
Prof. Nicolae MANOLESCU, PhD
Prof. Eugen SIMION, PhD
Prof. Ion POP, PhD
Prof. Alexandru NICULESCU, PhD

EDITORIAL BOARD:

Editorial Manager:
Prof. Iulian BOLDEA, PhD

Executive Editor:
Prof. Al. CISTELECAN, PhD

Editors:
Prof. Cornel MORARU, PhD
Prof. Mircea A. DIACONU, PhD
Prof. Dorin ȘTEFĂNESCU, PhD
Assoc. Prof. Lumința CHIOREAN, PhD
Assoc. Prof. Dumitru-Mircea BUDA, PhD

The sole responsibility regarding the contents of the articles lies with the authors.

Published by
ArhipeLAG XXI Press, Târgu Mureș, România, 2024
8 Moldovei Street, Târgu-Mureș, 540519, România
Tel: +40-744-511546
Editor: Iulian Boldea
Editorial advisor: Dumitru-Mircea Buda
Email: tehnoredactare.prls@gmail.com
ISSN: 2248-3004

JOURNAL OF ROMANIAN LITERARY STUDIES is indexed in CEEOL and submitted for
indexation in ERIH Plus

SUBVERSIVE ACTIONS IN BESSARABIA. TATARBUNARY UPRISING	872
Ștefan-Mario Rădulescu	872
PhD Student, University of Bucharest	872
VISIT OF TSAR NICHOLAS THE SECOND TO CONSTANTA (1914) AND ITS IMPORTANCE FOR RUSSIAN- ROMANIAN RELATIONS	884
Ștefan-Mario Rădulescu	884
PhD Student, University of Bucharest	884

Participări la conferințe:

1. Participare la conferința științifică internațională 22 Iunie 1941 în Istoria celui de-Al Doilea Război Mondial și 23 August 1944 în Istoria Relațiilor Ruso-Române” desfășurată în 22 Iunie 2021 cu articolul „Actul din 23 August 1944 și impactul său în cel de-Al Doilea

Război Mondial”, articol publicat în cartea dedicată lucrărilor conferinței și dedicat evenimentului care a generat o nouă prezență militară rusă (sovietică) pe teritoriul propriu-zis al României la sfârșitul războiului.

2. Participare la conferința internațională cu ocazia lansării cărții „Nu se va da uitării” dedicată cinstirii memoriei victimelor Holocaustului și a 75 de ani de la încheierea Procesului de la Nurnberg găzduită la Centrul Cultural Rus din București în data de 09 .12.2021. Prezentarea materialului „ *Atrocități comise de către naziști în Europa de Est și Balcani în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial*”, material dedicat prezenței militare germane ca forță de ocupație în Balcani și în țările din Europa de Est și vieții civililor sub această ocupație.

**22 Iunie 1941 ÎN ISTORIA CELUI
DE-AL DOILEA RĂZBOI MONDIAL
ȘI 23 AUGUST 1944 ÎN ISTORIA
RELAȚIILOR RUSO-ROMÂNE**

*Lucrările conferinței științifice
internaționale*

BUCUREȘTI, 22 Iunie 2021

Editor: Ambasada Federației Ruse
Traduceri din rusă și română

Coperta:

1. Vederea panoramică a ruinelor Stalingradului (poza făcută de avionul Polikarpov Po-2), iunie-august 1943; <https://waralbum.ru>
2. Soldații Wehrmachtului atacă un punct sovietic de trecere a frontierei, iunie 1941; <https://waralbum.ru>, protown.ru
3. După bătăliile lângă clădirea găni, Stalingrad, 1942; <https://waralbum.ru>
4. © TASS Evghenii Haldei, Steagul Victoriei pe Reichstag, Berlin, 2 mai 1945

Lucrările conferinței științifice internaționale
„22 iunie 1941 în istoria celui de-al Doilea Război Mondial și 23
august 1944 în istoria relațiilor ruso-române”
(București, 22 iunie 2021)

Сборник докладов
международной научной конференции
«22 июня 1941 года в истории Второй мировой войны
и 23 августа 1944 года в истории
российско-румынских отношений»
(Бухарест, 22 июня 2021 г.)

ISBN 978-973-0-36399-9

București 2022

Responsabilitatea asupra fiecărui text publicat aparține autorului.

ERORILE CONDUCERII GERMANIEI ÎN POLITICA EXTERNĂ ÎNTRE CELE DOUĂ PĂRȚI ALE „RĂZBOIULUI LUNG” AL LUMII (1918-1941)	
RADU ȘTEFAN VERGATTI, PROFESOR UNIVERSITAR, DOCTOR ÎN ISTORIE, MEMBRU TITULAR AL AOSR (ROMÂNIA)	228
LECȚIILE DE ACUALITATE ALE VICTORIEI ȘI PĂCII CARE A URMAT	
CORNELIU VLAD, PUBLICIST, MEMBRU AL UNIUNII SCRITORILOR DIN ROMÂNIA	262
ACTUL DIN 23 AUGUST 1944 ȘI IMPACTUL SĂU ÎN CEL DE-AL DOILEA RĂZBOI MONDIAL	
ȘTEFAN RĂDULESCU, DOCTORANT ÎN ISTORIE (ROMÂNIA)	282
22 IUNIE 1941: EROII FRONTULUI DE NORD-VEST ÎN MONUMENTE ȘI MEMORIALE DIN STATELE BALTICE DE ASTĂZI	
JURIUS TRAKŠELIS, INSTITUTUL DE PATRIMONIU MILITAR (LITUANIA)	305

Презентация книги
«Забвению не подлежит. К 75-летию завершения Нюрнбергского процесса»
(9 декабря 2021 г., в 10:00, в Русском доме в Бухаресте)

Модератор Самошкин Вячеслав Иванович, журналист, главный редактор интернет портала «Vesti din Rusia»

1. Видеоприветствие — **Могилевский Константин Ильич**
председатель правления Российского исторического общества
2. **Кузьмин Валерий Иванович**, Посол России в Румынии
3. **Первулеску Ери** — директор Национальных еврейских программ Румынии и Еврейских общинных центров
4. **Фельдман Ян** — председатель Совета по предупреждению и ликвидации дискриминации и обеспечению равенства, Република Молдова
5. **Юга Николай** — доктор исторических наук, профессор, сотрудник Института философии и психологии им.К.Рэдулеску-Мотру Академии наук Румынии
6. **Черепко Станислав Александрович**, декан Факультета истории и межкультурных коммуникаций Гомельского госуниверситета им Ф.Скорины, кандидат исторических науки, доцент
7. **Винтилеску Василе**, экс-прокурор
8. **Бэлан Серджиу**, писатель и журналист
9. **Рэдулеску Штефан**, магистрант исторического факультета Бухарестского университета
10. один или два учащихся школы при Посольстве России

Traducerea documentului:

Lansarea cărții „Nu se va da uitării. La 75 de ani de la încheierea procesului de la Nürnberg”

9 Decembrie 2021, ora. 10:00, Centrul Cultural Rus din București

Moderator: Samoshkin Vyacheslav Ivanovich, ziarist, redactor la portalul de internet „Vești din Rusia”.

1. Discursul lui Konstantin Ilich Moghilevski, președintele Societății Istoriceilor Ruși.
2. Discurs al excelenței sale Valery Ivanovich Kuzmin, ambasador al Federației Ruse la București.
3. Eri Pîrvulescu, director al Organizațiilor Naționale și centrelor evreiești din România.
4. Yan Feldman, președinte al Societății pentru semnalarea și combaterea discriminării și asigurarea drepturilor egale din Republica Moldova.
5. Nicolae Iuga, director, cercetător în istorie, profesor la Institutul de Filosofie și Psihologie „Constantin Rădulescu-Motru” al Academiei Române.
6. Stanislav Aleksandrovich Cherpenko, decan al Facultății de Istorie și studii culturale a Universității F. Skorina din Gomel.
7. Vintilescu Vasile, procuror.
8. Sergiu Bălan, jurnalist și scriitor.
9. Rădulescu Ștefan, student doctorand al Facultății de Istorie a Universității din București.

Semnătură

